

Posudek bakalářské práce Lukáše Vlasáka
Rodná jména vietnamských dětí narozených v České republice

Na vzniku a vývoji jednotlivých vlastních jmen i onymických systémů všech jazyků se vedle jazykových faktorů vždy výraznou měrou podílely i vlivy mimojazykové, především společenské. Tento fakt je pochopitelný – vlastní jména jsou totiž fenomén nejen jazykový, ale i široce sociální, a proto se v nich reflektuje rovněž vývoj společnosti a její změny. Nejinak je tomu i v současné češtině. Soubor vlastních jmen existujících a užívaných v českém jazyce prochází v posledních letech významnými změnami, je tedy pochopitelné, že jejich intenzita a dynamika si u jednotlivých skupin a podskupin proprá vyžaduje podrobný výzkum.

Závažné změny v politickém, společenském i hospodářském životě Československa a následně i Česka, k nimž došlo po roce 1989, ovlivňují různorodé oblasti života společnosti a ve svých důsledcích mají dosah též na proměny a obohacování repertoáru jmen volených pro novorozené děti. Uvolněná možnost vycestování českých občanů do různých oblastí světa jim poskytuje nebývalé novodobé styky s cizojazyčnými oblastmi, cizími národy a kulturami, které je ovlivňují i při volbě jmen pro jejich potomky. Jména se stávají mezinárodními, repertoár jmen se postupně internacionalizuje, globalizuje a rozrůstá, a to jak v systému jmen mužských, tak i ženských.

Speciální jazykovou skupinu vytvářejí jména vietnamská, volená i pro novorozence v Česku, jejichž oba rodiče či jeden z nich pochází z Vietnamu. Příspěvkem k poznání toho, jaká rodná jména dostávají vietnamské děti narozené v Česku, je i předkládaná bakalářská práce.

Autor se v ní opírá jak o poznatky českých onomastiků, tak i vietnamistů, což mu umožňuje v první části práce podrobně představit charakter, strukturu, formální stavbu i sémantiku vietnamských antroponym a problematiku užívání vietnamských osobních jmen v češtině včetně jejich zápisu do oficiálních dokumentů. Stranou jeho pozornosti nezůstal ani nástin historického a sociálního pozadí migrace Vietnamců do Česka a následného kontaktu české majority s vietnamskou minoritou.

Tyto úvodní partie autorovi posloužily jako základ pro empirickou, sociolingvisticky orientovanou část bakalářské práce, v níž za pomoci dotazníku zjišťoval konkurenci vietnamských rodných jmen a jmen užívaných tradičně v češtině u dětí

vietnamského původu narozených v Česku spolu s tím, jaké faktory výběr rodného jména určují.

Na tomto místě je nutné poznamenat, že návratnost dotazníků byla bohužel nižší, než autor předpokládal, což pochopitelně ovlivnilo množství dat, která byla takto získána, a následně i možnost zobecnění zjištěných údajů. Proto je třeba poznamkat, k nimž autor při analýze sebraného antroponymického materiálu došel, vnímat jako sondu naznačující jisté trendy a tendence, které se při volbě rodných jmen vietnamských dětí narozených v posledních letech v Česku uplatňují, nikoliv jako definitivní soudy a obecně platné závěry. Podotýkám ovšem, že rozsah výzkumu, který by toto umožnil, přesahuje možnosti nejen bakalářské práce.

Vyzdvihuji zde alespoň část toho, k čemu autor došel: Při volbě rodných jmen stále oficiálně převažují tradiční vietnamská jména, ačkoliv u nejmladší generace se již objevují rodná jména spíše mezinárodního charakteru, nebo známá a používaná i v českém kontextu; nejčastější motivací pro volbu jména jsou přání rodiny a význam jména; většina respondentů má pro komunikaci s českou majoritou ještě druhé, neoficiální jméno, alternativní přezdívku, která může i nemusí vycházet z grafické či zvukové podobnosti s oficiálním vietnamským jménem, ale většinou bývá používána ve své domácí podobě – jako hypokoristikon.

Závěrem konstatuji, že ke splnění úkolů práce přistoupil autor pečlivě, důsledně a zodpovědně. Z dokladů a informací, které měl k dispozici, vytěžil pro interpretaci maximum. Máme před sebou ukázkou promyšlené analýzy materiálu a dobré práce s odbornou literaturou. Posuzovanou bakalářskou práci tak vnímám jako cenný podnět k rozsáhlejšímu bádání, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím jako v ý b o r n o u.

V Praze dne 9. června 2014

PhDr. Milan Harvalík, Ph.D.